

Huvudman

Edukatos AB (tidigare Thorengruppen AB)

Org.nr 556613-9290

info@thorengruppen.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Affärsgymnasiet Malmö (tidigare Thoren Business School Malmö) i Malmö kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Edukatos AB att senast den **fredag den 17 januari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande betygssättning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Edukatos AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Edukatos AB ska vidta följande åtgärder

Betygssättning

1. Se till lärare vid betygssättningen gör en allsidig och sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterier som gäller för kursen och sätter det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Huvudmannens redovisning ska omfatta en redogörelse för hur rektorn skapar förutsättningar för lärarnas arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det ska särskilt framgå hur rektorn säkerställt att obehöriga lärare ges stöd i arbetet med betygssättning. (3 kap. 14 § och 15 kap. 24 § skollagen; Förordning om läroplan för gymnasieskolan [2011:144], nedan Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg)
2. Se till att betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, fattas beslutet tillsammans med en lärare som är legitimerad, om inte något undantag från bestämmelsen är tillämpligt. Av redovisningen ska skolans rutiner för hur en legitimerad lärare sätter betyg tillsammans med en

lärare som inte är legitimerad framgå. (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen, 8 kap. 1 a–d §§ gymnasieförordningen [2010:2039])

3. Se till att betyg sätts i anslutning till att en kurs avslutas, dvs. när undervisningstiden i kursen upphör. (3 kap. 14 § och 15 kap. 22 § skollagen)
4. Se till att beslut om betyg dokumenteras på föreskrivet sätt i en betygs katalog. Detta innebär att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om en obehörig lärare har ansvarat för undervisningen ska såväl denne som den medbedömande legitimerade läraren signera uppgiften om betyg. Detta innebär också att beslut om betyg ska föras in i betygs katalogen i anslutning till att kursen har avslutats. (8 kap. 8 § gymnasieförordningen och 6–7 §§ Skolverkets föreskrifter om betygs katalog [SKOLFS 2011:123])

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Edukatos AB en anmärkning avseende brist rörande rutinen att anmäla utredningsbehov avseende särskilt stöd. Edukatos AB ska **senast den 17 januari 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser tillgång till ändamålsenliga lokaler för de naturvetenskapliga ämnena.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:2864) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 inlett en tillsyn av Affärsgymnasiet Malmö (tidigare Thoren Business School Malmö) i Malmö kommun, med huvudman Edukatos AB (tidigare Thorengruppen AB). Skolenheten bedriver undervisning på ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet samt samhällsvetenskapsprogrammet. Läsåret 2023/24 gick det 275 elever vid skolan.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Affärsgymnasiet Malmö följer gällande bestämmelser om betygssättning, anmäla utredningsbehov avseende särskilt stöd samt tillgång till ändamålsenliga lokaler för undervisning i naturvetenskapliga ämnen.

Tillsynen har genomförts genom ett besök på skolan den 8–11 april 2024. Vid besöket genomfördes intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Kompletterande intervju med lärare har genomförts den 25 april 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Huvudmannen har inkommit med kompletterande uppgifter och dokumentation under perioden den 30 maj – 23 augusti 2024.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror enligt elevförteckning (aktbilaga 18).

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Betygsättningen i kurserna Kemi 1 och Biologi 1

Vid Skolinspektionens besök vid skolan i april 2024 uppger specialpedagogen att det var en obehörig lärare som undervisade tre elever i kursen Biologi 1 och en hel klass i kursen Kemi 1 under höstterminen 2023. Enligt specialpedagogen tog hen del av matriser där den obehöriga lärarens bedömning framgår och skrev under betygen i betygskatalogen utifrån det underlaget. Specialpedagogen uppger att hen inte har undervisat i någon kurs under läsåret 2023/24 och var inte heller inblandad i undervisningen som vikarien hade inom kursen Biologi 1. När det gäller kursen Kemi 1 uppger specialpedagogen att hen deltog på lektioner en gång i veckan under sex veckor tillsammans med den obehöriga läraren och tog del av vikariens bedömningsunderlag innan betygssättningen gjordes för en klass vid naturvetenskapsprogrammet.

Av skolans betygskatalog framgår att specialpedagogen den 13 december 2023 ensam har signerat betyg för tre elever i kursen Biologi 1 och en hel klass i kursen Kemi 1. Av betygskatalogen framgår vidare att kursen Biologi 1 avslutades den 27 oktober 2023 och Kemi 1 den 11 november 2023. Signeringen har skett elektroniskt.

Rektorn uppger att hen inte känner till varför det dröjde med signeringen efter kursernas avslut, men att det var viktigt för specialpedagogen att ha korrekt information innan specialpedagogen signerade betygen i betygskatalogen.

Den 4 juni 2024 inkom huvudmannen med synpunkter på den tjänsteanteckning som upprättades efter Skolinspektionens tillsynsbesök. Huvudmannen uppger att rektorn utifrån Skolinspektionens tjänsteanteckning förstått att det inte var korrekt att specialpedagogen signerat betygen. Misstaget har upptäckts och rättats till genom att vikarien har kallats in i efterhand till skolan och signerat betygen tillsammans med den ordinarie läraren i biologi. Den ordinarie läraren i biologi var inte i tjänst under hela höstterminen 2023. Huvudmannen uppger att det är den obehöriga läraren som i sin helhet ansvarat för planering och genomförandet av undervisningen i kurserna.

Huvudmannen har bifogat en kopia på betygskatalogen. Av betygskatalogen framgår att det skett en rättelse för hand. Specialpedagogens elektroniska

signatur och datum har strukits över och ersatts av den obehöriga lärarens signatur samt datumet den 3 juni 2024 när ändringen gjordes. Även den ordinarie legitimerade läraren har skrivit under signering för hand, där saknas datum. Rättelsen består av texten: "Rättelse då fel person satt betyg" och är underskriven av rektorn den 3 juni 2023. Exakt likalydande rättelse har skett både i kursen Biologi 1 och Kemi 1.

Närmare om betygsättningen i kursen Biologi 1 för tre elever

Rektorn uppger att tre elever på skolan läste sitt första år på naturvetenskapsprogrammet vid en annan gymnasieskola innan de bytte till Affärsgymnasiet Malmö. Eleverna påbörjade kursen Biologi 1 på den tidigare skolan och fick där cirka 60 timmars undervisningstid i kursen men att kursen inte var avslutad för eleverna. Inför hösten 2023 skapades det en undervisningsgrupp för de tre eleverna och de fick undervisning av en obehörig lärare som var vikarie under höstterminen 2023 vid Affärsgymnasiet Malmö (samma vikarierande lärare som omnämns ovan). Rektorn uppger inledningsvis att eleverna fick undervisning enligt utsatta lektioner på schemat, men när Skolinspektionen ber rektorn att visa hur kursen Biologi 1 var schemalagd för dessa tre elever uppger rektorn att det varken finns schemapositioner i elevernas eller lärarens schema under den period som kursen pågick. Rektorn uppger att kursen inte genomfördes som en provning.

Den 19 april 2024 inkom huvudmannen med kompletterande uppgifter. Huvudmannen uppger att två av de tre eleverna var schemalagda en timme i veckan höstterminen 2023 fram till kursen avslutades i december 2023, vilket ger totalt 10 timmar. Enligt huvudmannen erhöll dessa elever även undervisning en timme i veckan under höstterminen 2022 på Affärsgymnasiet Malmö. En elev var schemalagd en och en halv timme i veckan under höstterminen 2023, vilket ger 15 timmar. Eleverna erhöll undervisning under skolans utlagda "läxtid" efter ordinarie skoltid, därför framgick inte lektionerna av scheman. Både elever och lärare var införstådda av det upplägget, något som huvudmannen uppger att rektorn bekräftat. Framöver kommer skolenheten att ändra sina rutiner eftersom schemaläggningen var otydlig och att det inte går att visa hur kursen har genomförts.

Av skolans betygskatalog framgår att de tre eleverna fick betyget A i kursen Biologi 1. Rektorn uppger att det inte finns kvar några bedömningar i skolans digitala system utan att det är läraren som har dem. Enligt rektorn finns det ett underlag som skolan erhållit från elevernas tidigare skola samt underlag som den obehöriga läraren lämnade över till specialpedagogen. Den obehöriga läraren, som satte betygen, har slutat på skolan.

Skolinspektionen har begärt att få ta del av de underlag som låg till grund för elevernas betyg. Huvudmannen har inkommit med en beskrivning över hur bedömningen inför betygssättningen gått till. Underlag för betygssättning fick skolenheten via överlämning från elevernas tidigare gymnasieskola. Därefter gjordes de nya bedömningar och kompletteringar efterhand till dess att eleverna kände sig klara med kursen. Den obehöriga läraren som undervisade på Affärsgymnasiet Malmö har gjort bedömningen att allt centralt innehåll har behandlats och att eleverna uppnått det betyg som är satt. De olika betygsunderlag som gjorts och ligger till grund för lärarens bedömning är dokumentation som läraren har och inget som i sin helhet sparats skriftligt.

Huvudmannen har till Skolinspektionen skickat in en matris som visar bedömningen på det centrala innehåll som undervisningen vid Affärsgymnasiet Malmö har behandlat. Av matriserna framgår att den obehöriga läraren har bedömt eleverna inom områdena "begrepp" och "kommunikation". Områdena "problemlösning, experiment och relevans" är inte bedömda. Det står inte inom vilket område bedömningen är gjord eller om det är ett, två eller flera bedömningstillfällen som underlaget hänvisar till. Inom området begrepp har elva frågor/uppgifter bedömts inom E-nivå, sex inom C-nivå och tre inom A-nivå. Inom området kommunikation har en fråga/uppgift bedömts. Av matriserna framgår att elev 65 och elev 64 bedömdes på godkänd nivå i sin helhet på E- och C-nivå, samt klarade två av tre delar på A-nivå inom begrepp och en av en del inom kommunikation. Elev 59 bedömdes på godkänd nivå i sin helhet på E- och C-nivå, samt klarade en av tre delar på A-nivå inom begrepp och en av en del inom kommunikation. Enligt huvudmannen har elev 59 utöver denna bedömning gjort muntliga kompletteringar.

Skolinspektionen har kontaktat elevernas tidigare skola och har fått del av det underlag som elevernas dåvarande lärare i kursen Biologi 1 lämnat över till Affärsgymnasiet Malmö. Rektorn vid den tidigare skolan uppger att skolan lämnat över underlag till Affärsgymnasiet Malmö, samma underlag som rektorn nu lämnat till Skolinspektionen, och att det inte överförts någon ytterligare information. Underlaget består av en bedömning av elevernas kunskaper inom de moment som undervisningen behandlat, vilket är allt utom området ekologi inklusive den exkursion som elevernas tidigare skola genomförde under hösten när eleverna hade bytt skola. Av underlagen framgår även att området ekologi är påbörjat men inte avslutat. Elev 65 har bedömts inom tre områden på betygskriterierna A, B och D. Lärarens sammantagna bedömning i kursen Biologi 1 för elev 65 är betyget C-B. Elev 64 har bedömts inom tre områden med betyget D, C och E samt D i laborationer. Lärarens sammantagna bedömning i kursen Biologi 1 är D för elev 64. Elev 59 har bedömts inom tre områden med betyget C, C och C-B.

samt C i laborationer. Lärarens sammantagna bedömning i kursen Biologi 1 är C-B.

En av eleverna (elev 65) uppger att hen läste en stor del av kursen Biologi 1 på en annan gymnasieskola men att den inte var slutförd. Eleven uppger att när hen började årskurs 2 på Affärsgymnasiet Malmö så träffade eleven en vikarie i biologi några gånger under höstterminen 2023. Eleven gjorde en uppgift som bedömdes innan betygssättningen.

Av intervju med skolans legitimerade lärare som undervisar i ämnena biologi och kemi under vårterminen 2024, kurser som den obehöriga läraren undervisade i under höstterminen 2023, framgår följande. Läraren uppger att hen inte var i tjänst under höstterminen 2023. När det gäller två av de tre elever som erhöll betyget A i kursen Biologi 1 säger läraren att deras betyg A i Biologi 1 inte motsvarar de kunskaper som läraren hittills sett i kursen Biologi 2. Under vårterminen 2024 har läraren haft två delprov i Biologi 2 och en av eleverna har fått betyget F på ett av proven som handlade om växter. Läraren berättar att eleven är svag kunskapsmässigt och ligger på en låg nivå. Att eleven har fått A i betyg på ett annat prov/test som vikarien har bedömt som handlar om cellprov, säger läraren, är konstigt. Läraren uppger att de prov som hen har sett som den obehöriga läraren gjorde är inte att ses som ett prov, det är mer som ett test eller en övning.

Närmare om betygssättningen i kemi

Skolans legitimerade lärare som undervisar i ämnena biologi och kemi under vårterminen 2024, kurser som den obehöriga läraren undervisade i under höstterminen 2023, uppger vidare följande. När det gäller kursen Kemi 1, som förlängdes till den 11 november 2023 och som betygssattes av den obehöriga läraren, så vet inte läraren hur det gick till vid betygssättningen. Läraren överlämnade allt sitt underlag till vikarien (den obehöriga läraren) som tog över undervisningen i augusti 2023. Läraren säger att vikarien (den obehöriga läraren) inte tog hänsyn till lärarens bedömning vid betygssättningen vilket framgår av de betyg som sattes, för de stämmer inte överens. Läraren uppger att den obehöriga läraren har satt högre betyg än vad lärarens bedömningsunderlag visar. Den obehöriga läraren har gjort högre bedömning även inom pågående kurser, än vad läraren gör under vårterminen 2024.

Några elever uppger att de började kursen Kemi 1 under läsåret 2022/23 men att den avbröts för att det inte fanns någon lärare. Kursen startade igen höstterminen 2023, då med den obehöriga läraren som vikarie. Enligt eleverna blev de betygssatta trots att de aldrig gjort laborationer inom kursen Kemi 1 och att det var specialpedagogen som satte deras betyg. En elev uppger att hen gjorde ett prov under höstterminen 2023 när den

obehöriga läraren undervisade i Kemi 1 och att elevens omdöme låg på ett A under höstterminen 2023. Även en annan elev uppger att hen enligt den obehöriga läraren bedömdes vara på A-nivå under höstterminen 2023 och att den nuvarande läraren har sänkt omdömet. Under vårterminen 2024 har den ordinarie läraren hittills bedömt att eleven ligger på C i betyg. Några andra elever uppger att läraren i Kemi 2 förväntar sig att eleverna ska ha förkunskaper, men att eleverna inte har det då de missat så mycket i Kemi 1. Eleverna uppger att de knappt hade några prov med den obehöriga läraren och att undervisningen enbart var teoretisk.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Detta ansvar innebär att se till att skolans lärare dels är väl förtrogna med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg. I rektorns ansvar ingår också att särskilt beakta utbildade, mindre erfarna och nyanställda lärares behov av stöd i denna process. (Prop. 2009/10:165 s 299.)

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Självklart kan underlag för betygssättning inhämtas från andra lärare som tidigare undervisat eleven i ämnet eller kursen, men det är den eller de som bedriver undervisningen vid tiden för betygssättningen som ska fatta beslutet. (Se prop. 2010/11:20 s 88.) De betyg en elev får kan vara avgörande för elevens framtid. Betygsresultat har exempelvis betydelse för elevens möjligheter att fortsätta studera eller att få en anställning. Det är därför mycket viktigt att betyg sätts på ett korrekt sätt och det är ett stort ansvar att besluta om betyg. Om en olegitimerad och en legitimerad lärare ska sätta betyg tillsammans och den lärare som är legitimerad och behörig i ämnet finner att den undervisande läraren har gjort en felaktig bedömning på grund av bristande professionella kunskaper om betygssättning och vad som hör till denna, t.ex. kursplaner och kunskapskrav, ska den legitimerade ha företräde och få fatta det slutliga beslutet om ett betyg. Det är den ordning som regeringen anser mest rimlig och rättssäker, eftersom det krävs särskilda kunskaper med utgångspunkt i skolans styrdokument för att kunna sätta likvärdiga betyg. I de allra flesta fall bör emellertid eventuella oklarheter eller skilda uppfattningar i bedömningen kunna lösas

i dialog mellan de involverade lärarna. Självklart är det viktigt att betyg sätts på ett likvärdigt sätt och det är grannlaga att bedöma elevers kunskaper på ett objektivt och korrekt sätt. Med det följer att det är naturligt att en lärare som inte har adekvat utbildning behöver, och ska ha, stöd och hjälp av en legitimerad lärare. (Jfr prop. 2010/11:20 s 46f.)

I 8 kap. 1 § gymnasieförordningen framgår att det i 8 kap. 1 a–1 d §§ finns kompletterande bestämmelser till 3 kap. 16 § skollagen om vem som ska besluta om betyg. (Jfr 8 kap. 1a – 1 b §§ gymnasieförordningen.)

Betyg ska sättas på varje avslutad kurs, efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete och i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan (15 kap. 22 § skollagen¹).

Som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F. Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllta för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg (15 kap. 24 § skollagen²).

Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygsriterier som finns för varje kurs respektive målen för gymnasiearbetet eller examensarbetet. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterier som finns för respektive kurs, och beakta även sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen (Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Med beslut om betyg avses beslut att sätta betyg efter varje avslutad kurs och på gymnasiearbete eller efter prövning, både när det gäller den som är elev i gymnasieskolan och när det gäller den som inte är det samt att inte sätta betyg enligt 15 kap. 27 §. Sådana beslut markeras i betygs katalogen med ett horisontellt streck. Beslut om betyg ska genast kunna sammanställas för varje enskild elev.

¹ Bestämmelsen har ny lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

² Bestämmelsen har ny lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs. (8 kap. 8 § gymnasieförordningen³).

I Skolverkets föreskrifter om betygskatalog finns bestämmelser om hur betygskatalogen ska utformas. Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg. Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt. I gymnasieskolan ska beslut om betyg föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen har avslutats. Betyg efter provning i gymnasieskolan ska föras in i betygskatalogen i anslutning till provningen. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. Betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Bestämmelser om rättelse av betyg och om ändring av uppenbart oriktiga betyg finns i 3 kap. 19–20 §§ skollagen. Rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 §. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad. (SKOLFS 2011:123, 3–7, 12 och 15 §§).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte har tagit ansvar för att betyg sätts i enlighet med författningarna. Detta ansvar innebär att se till att lärare dels är väl förtrogna med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Rektorn måste särskilt beakta utbildade, mindre erfarna och nyanställda lärares behov av stöd i denna process.

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att det finns betyg som inte har beslutats av den lärare som bedrev undervisningen vid den tidpunkt när betyg skulle sättas. Den obehöriga lärare som undervisade i kurserna Biologi 1 och Kemi 1 under höstterminen 2023 har inte signerat betygen, vilket är en brist. Betygen har istället enbart signerats av skolans specialpedagog, sju respektive fem veckor efter att kurserna avslutats. Att huvudman och rektorn i efterhand, omkring ett halvår senare, justerat betygskatalogen på så sätt att den undervisande obehöriga lärare tillsammans med ytterligare en annan lärare, som inte varit delaktig i undervisningen eller i någon sambedömning i anslutning till att betygen

³ Bestämmelsen har en ny lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning 2023:654. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

först sattes nu signerat betygen, avhjälper inte bristen. Betyg ska sättas i anslutning till att kursen avslutas och signeras av den lärare som ansvarat för undervisningen. Om en icke legitimerad lärare ansvarat för undervisningen ska denne sambedöma med en legitimerad lärare inför betygsättningen och båda lärarna ska signera betygen i betygs katalogen.

Skolinspektionen konstaterar vidare att rektorn inte har säkerställt att den obehöriga läraren som undervisade i kurserna Biologi 1 och Kemi 1 har fått stöd för att kunna sätta likvärdiga och rättvisa betyg. Skolinspektionen finner att utredning i ärendet visar att den obehöriga lärare inte har gjort en sammantagen bedömning av elevernas kunskaper vid betygsättningen avseende de tre eleverna som läste kursen Biologi 1 hösten 2023. Eleverna påbörjade kursen på en annan gymnasieskola och fick undervisning i merparten av kursen där. Den tidigare skolan överlämnade underlag om vilka moment inom kursen eleverna läst och på vilken betygsnivå som eleverna bedömdes ligga på inom dessa moment. Endast ett moment kvarstod för eleverna att läsa på Affärsgymnasiet Malmö. Den betygsättande obehöriga läraren på Affärsgymnasiet Malmö satte betyget A på alla tre elever. Detta trots att avlämnande skola bedömt att eleverna presenterat på en lägre betygsnivå i flertalet moment inom kursen. Av bedömningsmatrisen gällande de moment som eleverna genomförde på Affärsgymnasiet Malmö framgår också att eleverna i flertalet delar inte bedömdes ligga på A-nivå. Även om betygssystemet ska ta höjd för att det finns elever som uppvisar mycket starka och omfattande kunskaper på A-nivån, men som presterar på en lägre nivå vid enstaka tillfällen eller uppvisar lägre kunskaper inom enstaka områden, gäller i detta fall att eleverna uppvisat lägre nivå, än A-nivå, i flertalet av områdena. Skolinspektionen finner därför att läraren inte har gjort en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen. Även den omständigheten att en behörig lärare i biologi, som senare undervisat samma elever i överliggande kurs i biologi, reagerat på att eleverna inte har bakomliggande kunskaper i ämnet som motsvarar A-nivå, talar för denna slutsats. Liknande uppgifter framkommer även från både lärare och elever gällande kursen Kemi 1 där den obehöriga läraren undervisat under hösten 2023. Skolinspektionen konstaterar att rektorn inte har tagit ansvar för att den obehöriga läraren har fått tillräckligt stöd för att kunna genomföra en rättvis och likvärdig betygsättning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Edukatos AB:s verksamhet vid Affärsgymnasiet Malmö uppfyller inte författningarnas krav vad gäller betygssättning. Det finns därför skäl att förelägga Edukatos AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Anmäla utredningsbehov avseende särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har intervjuat åtta lärare som arbetade på Affärsgymnasiet Malmö under läsåret 2023/24. Av intervjuerna framgår att nästan alla lärare har olika tolkningar av hur en anmälan om behov av utredning avseende särskilt stöd ska genomföras när de anser att extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå betygskriterierna. Några lärare uppger att undervisande lärare ska upplysa mentorn om att de undervisar elever som trots extra anpassningar inte kommer att nå betygskriterierna och att det därefter är mentorn som gör en anmälan om särskilt stöd. Några andra lärare uppger att de inte gör anmälan om särskilt stöd om de anser att det redan är känt på skolan att elever har svårigheter att nå betygskriterier, till exempel att andra lärare har anmält eleven om särskilt stöd och de därför inte behöver göra det. Enstaka lärare uppger antingen att de inte vet hur en anmälan om särskilt stöd går till, att de gjort en anmälan om särskilt stöd men att det inte finns dokumenterat att det tagits emot, eller att det är specialpedagogen som avgör om det ska göras en anmälan om särskilt stöd.

Specialpedagogen uppger att hen upplever att skolans rutin om hur anmälan om särskilt stöd går till fungerar. Enligt specialpedagogen ska lärare ta upp om elevers svårigheter att nå betygskriterier på möten, samt berätta om insatta extra anpassningar och eventuellt justera dessa. Efter två veckor utvärderas extra anpassningar på mötet där även andra lärare och specialpedagogen deltar. Om det ska ske en anmälan om särskilt stöd är det specialpedagogen som gör den. Lärarna får veta att det blivit en anmälan om särskilt stöd när specialpedagogen skickar ut information om den kartläggning som ska genomföras.

Rektorn uppger att när lärare ska göra en anmälan om särskilt stöd ska de först ge extra anpassningar i två veckor. Efter det ska anpassningarna utvärderas och nya extra anpassningar sättas in, även dessa utvärderas efter två veckor. Om extra anpassningarna fortfarande inte ger någon effekt görs en anmälan om särskilt stöd till rektorn. En anmälan om särskilt stöd

är något som alla vid mötet är delaktiga i och då är det att betrakta som en anmälan om särskilt stöd.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans rutin vad gäller anmälan om utredningsbehov avseende särskilt stöd. Det framkommer att det är oklart för personalen hur och vem som kan göra en anmälan om särskilt stöd. Några lärare uppger att de inte känner till hur en anmälan om särskilt stöd går till medan andra lärare ger olika beskrivningar av hur en anmälan görs. Skolans specialpedagog uppger däremot att det är hen som gör en anmälan om särskilt stöd. Rektorn uppger emellertid att lärare som uppmärksammar att insatta extra anpassningar inte ger någon effekt, ska göra en anmälan om särskilt stöd till rektorn. Skolinspektionen vill klargöra att det ligger i lärarens professionella bedömning att göra avvägningen av om det är möjligt att arbeta vidare med extra anpassningar eller om det finns behov av att göra en anmälan om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. Att det finns olika uppfattning på skolan om hur och vem som kan anmäla utredningsbehov medför en risk att elever i behov av särskilt stöd inte utredes och således inte ges sådant stöd.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Edukatos AB:s verksamhet vid Affärsgymnasiet

Malmö uppfyller inte författningarnas krav vad gäller rutiner för att anmäla utredningsbehov avseende särskilt stöd. Skolinspektionen tilldelar Edukatos AB en anmärkning i denna del.

Områden utan konstaterade brister

Naturvetenskapliga ämnen – ändamålsenlig lokal

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök vid skolan i april 2024 hade skolan tillgång till två laborationssalar, varav den ena är placerad i skolans lokaler. Skolinspektionen besökte laborationssalen vid tillsynsbesöket. Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att elever i de flesta kurser inom naturvetenskapliga ämnen genomfört laborationer av olika karaktär i laborationssalen under läsåret 2023/24.

Huvudmannen har den 5 juni 2024 inkommit med en skrivelse till Skolinspektionen. Av skrivelsen framgår bland pedagogiska planeringar för de kurser inom naturvetenskapliga ämnen som innehåller laborativa moment och vilka laborationer som har genomförts under vårterminen 2024.

Den 23 augusti 2024 har huvudmannen inkommit med ytterligare en skrivelse gällande undervisningen i naturvetenskapliga ämnen samt utformningen av skolans laborationssal. I skrivelsen intygar skolans undervisande lärare inom naturvetenskapliga ämnen samt rektorn att laborationssalen är utrustad med allt som behövs för att utföra säkra och kompletta laborationer i kemi och naturvetenskap utifrån ämnenas syfte/centrala innehåll och kunskapskrav. Vidare anges att all utrustning och lokalmässiga förutsättningar finns i samtliga ämnen för att genomföra de laborativa inslag som ska genomföras, i respektive ämne, utifrån det lagstadgade kravet. I samma skrivelse finns lärarnas pedagogiska planeringar för de naturvetenskapliga ämnena avseende läsåret 2024/25 bifogade samt ett flertal bilder på skolans laborationssal och utrustning.

Rättslig reglering

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen).

I examensmålen för naturvetenskapsprogrammet framgår bland annat att eleverna genom utbildningen ska utveckla ett naturvetenskapligt förhållningssätt. Det innefattar förmåga till kritiskt tänkande, logiska resonemang, problemlösning och systematiska iakttagelser. Förståelse av

naturvetenskap bygger på ett samspel mellan teori och praktisk erfarenhet. Experiment, laborationer, fältstudier och andra jämförbara praktiska moment ska därför vara centrala inslag i utbildningen (SKOLFS 2010:14).

I ämnesplanerna för ämnena kemi, biolog och fysik framgår ämnets syfte och mål för ämnet, samt vilka kurser som ingår i ämnet. För varje kurs finns centralt innehåll och betygskriterier (SKOLFS 2010:108, 2010:106 och 2010:107).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Edukatos AB uppfyller författningarnas krav när det gäller ändamålsenlig lokal för undervisning i naturvetenskapliga ämnen. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Caroline Rönnegård.

Utredaren Ann-Sofie Andersson har varit föredragande i ärendet.